

Aan: College Van Burgemeester en Wethouders
Gemeente Kerkrade
Postbus 600
6460 AP Kerkrade

Betreft: Aanvraag zorgexpertise

Kerkrade, 29 april 2025

Geacht College,

Middels dit schrijven willen wij een aanvraag indienen voor een jeugdexpert op Het Martin Buber te Kerkrade.

Aanleiding

Het Martin Buber is sinds augustus 2024 gestart met 160 leerlingen. Het Martin Buber is een school voor voortgezet onderwijs voor mavo-havo-vwo. Sinds de start van de school ervaart het team dat er rondom de kinderen van Het Martin Buber veel problematieken spelen. Hierbij gaat het om problematieken op individueel- en groepsniveau en om problematieken die spelen binnen het sociaal netwerk (thuis- en omgeving) van het kind.

Ter illustratie van de diversiteit van problematieken hieronder een bloemlezing van voorbeelden:

- Gedragsproblematiek individueel; 55 van de 160 kinderen hebben individuele gedragsproblematieken.
Deze uiten zich als:
Agressief gedrag: verbaal en fysiek geweld, gebrek aan respect voor medeleerlingen en autoriteit.
Het initiëren van vechtpartijtjes, tegen elkaar opzetten van leerlingen, pesten van bepaalde kinderen.
Maar ook: emotionele problemen: kinderen met angsten en depressie.
Verder is er een grote groep die weinig respectvol is op gebied van autoriteit.
Twee tot vier leerlingen zijn thuiszitter.
- Gedragsproblematiek groep; Er zijn kleine groepjes (< dan 5) en grote groepjes (> dan 5) waar sprake is van gedragsproblematiek. Momenteel is het aan de orde dat er in 2 stamgroepen (een stamgroep is een klas van max. 18 kinderen) de hele stamgroep gedragsproblematiek veroorzaakt. Deze problematiek uit zich als problemen op gebied van autoriteit. Agressief gedrag: verbaal en fysiek geweld. Ook pesten door groepjes is aan de orde van de dag.
- Problematiek die veroorzaakt wordt door het netwerk (schillen) rondom de leerling waardoor de leerling primair niet bezig is met school;
Onstabile thuissituatie: gescheiden ouders, of ouders met weinig daadkracht.
Vechtscheidingen.
Ook ervaren kinderen uit andere culturen overlast zoals: discriminatie en uitsluiting.
Problematiek die veroorzaakt wordt omdat de leerling dientengevolge het leren wordt belemmerd en qua niveau niet meekan.
- Leerlingen met een zwakke sociale coping en/of een hoog IQ die zich afzonderen van een groep en hierdoor in een isolement geraken.

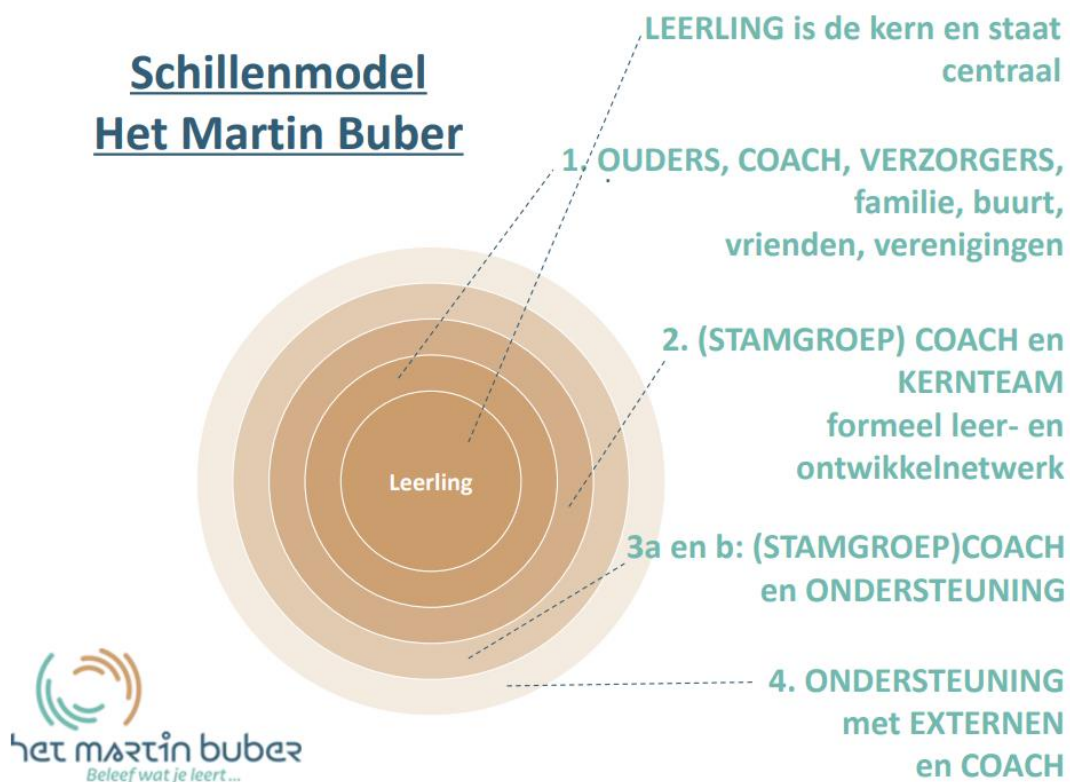
- Problematiek die veroorzaakt wordt omdat er bij de leerling autisme/ PDD-NOS of aanverwant is geconstateerd. Deze problematiek uit zich als moeite hebben in de sociale interactie, moeite met planning en structuur van de schoolse omgeving, moeite met het structureren van het middagprogramma.
- Problematiek die veroorzaakt wordt omdat er bij de leerling óf in diens netwerk/ familie geloof gerelateerde problematiek speelt. Deze problematiek uit zich als: hanteren van strenge geloofsovertuiging waardoor de leerling geremd wordt in de ontwikkeling.
- Vanuit cooping vanuit de opvoeding ander gedrag vertonen.
Voorbeeld: Ouder doet aan boksen en vindt dat zijn kind ook maar “van zich moet af slaan”. Intimiderend gedrag en taalgebruik van ouders dat overgenomen wordt door kinderen.

Verderop in dit document zullen wij voor de beeldvorming concreter ingaan op deze voorbeelden. Tevens is er een Excell document als bijlage meegestuurd. Hierin worden de kinderen die ondersteuning nodig hebben anoniem kort beschreven.

Hoe werken wij op Het Martin Buber?

Op Het Martin Buber wordt gewerkt in kleine (stam)groepen van maximaal 18 kinderen. Deze 18 kinderen hebben allemaal een eigen stamgroepcoach. Deze stamgroepcoach is de eerstverantwoordelijke. Zodra er iets is dan zal de stamgroepcoach vanuit zijn/haar rol als eerste actie uitzetten. Wanneer nodig zal de stamgroepcoach opschalen naar de ouders/verorger.

Het Martin Buber hanteert een schillenmodel. Dit schillenmodel staat in onderstaande afbeelding beschreven.

Uitleg over het schillenmodel:

De kern: De leerling staat steeds centraal en is dus de kern in dit schillenmodel. De persoonlijke relatie tussen leerling, ouders en school (stamgroepcoach) is altijd leidend. We kijken niet naar het probleem maar naar de leerling.

Om de leerling heen zitten 4 verschillende schillen. Deze zijn hieronder beschreven.

Schil 1: De ouders en/ of verzorgers

De ouders zijn de eerst aangewezenen in dit schillenmodel. Zij kennen het kind, staan het dichtst bij het kind en ze zijn wettelijk verantwoordelijk.

De school fungeert als vindplaats en de ouders en school dienen een tandem te vormen in de ondersteuning van de ontwikkeling van het kind.

Ouders zijn te allen tijde verantwoordelijk voor hun kind en dienen steeds vanuit die verantwoordelijke ouderrol geïnformeerd en betrokken te worden. Ook de ouders dienen vanuit deze rol hun verantwoordelijkheid te nemen richting school, jeugdhulp en voorliggend veld. Een goed contact met ouders kan ervoor zorgen dat ook zicht is op wat er "achter de deur gebeurt".

Van ouders kan bijvoorbeeld worden verwacht:

- Ouders kennen hun kind als geen ander. Ouders kunnen vaak de emotionele toestand van hun kind "lezen" op het gezicht van hun kind. Er wordt van ouders verwacht dat ze signalen tijdig delen met de stamgroepcoach.
- Een ouder praat met het kind en achterhaalt de oorzaak. Heeft het kind moeite met een specifiek vak, de planning, motivatie, sociale problemen of iets anders?

- Vaak kunnen ouders en kind al zelf samen een plannetje maken zonder op te schalen.
- Ouders dienen ook te spiegelen naar hun eigen rol in een ontstane situatie. In voorkomende gevallen betekent dit dat ze ook bereid moeten zijn om daar hulp te aanvaarden.

Het knooppunt van het contact tussen ouders en school ligt altijd bij de stamgroepcoach. (schil 2).

Schil 2: De stamgroepcoach (en het kernteam)

Het kernteam is integraal verantwoordelijk voor een groep leerlingen. Het kernteam is een vaste groep docenten/coaches en ondersteuner(s) rondom een aantal stamgroepen. De stamgroepcoach is dan ook “eerstverantwoordelijk” voor zijn/haar leerlingen in de stamgroep. De stamgroepcoach signaleert en bespreekt zaken met de leerling, de ouder(s) en collega's. Indien een coach zaken signaleert bij een leerling dan beschrijft de coach dit in een WWAP. Dit formulier beschrijft een aantal stappen.

Binnen de ondersteuning zit ook de medewerker die expertise heeft zodra de problematiek “basisondersteuningsoverstijgend” is of wordt. Dit is de “jeugd-expert”.

Schil 3a: De stamgroepcoach en de ondersteuning

De stamgroepcoach en coach/vakdocent signaleren. In het kernteam denkt de ondersteuner mee in de aanpak en ondersteunt de begeleiding van de leerling en coacht de docenten in de dagelijkse gang van zaken. Blijkt dit ontoereikend dat gaat de jeugd-expert vanaf deze schil actief meekijken en adviseren.

Schil 3b: De ondersteuning en de stamgroepcoach

De ondersteuning voor de leerling is gebaseerd op de WAPP en het eventuele handelingsplan. (De WAPP is een rapportage en signaleringstool: **W**at laat leerling zien en neem ik als coach waar, **A**nalyse, **P**lan direct, **P**lan lange termijn) Ook de jeugd-expert zal hierbij actief worden betrokken.

De mogelijke oorzaak-gevolg en vervolgacties worden in kaart gebracht:

- Is er sprake van een probleem dat zich alleen op school voordoet, of doet het probleem zich ook buiten school voor?
- Kan een lid van de ondersteuning nog acties uit zetten?
- Kan de ondersteuning nog samen met de coach acties uitzetten?
- Moet schoolmaatschappelijk werk of andere ondersteuners worden ingeschakeld?

Het Schoolmaatschappelijk Werk (SMW) is wekelijks op de school en heeft wekelijks op de dinsdag om 9 uur overleg met de ondersteuning. Schoolmaatschappelijk werk kan een aantal stappen zetten:

- Schoolmaatschappelijk werk kan vanuit zijn/haar expertise voorliggend aan de slag met de leerling (individueel of in een groepje).

- Schoolmaatschappelijk werk kan de casus doorzetten naar het team WIJ.K. Dit is een wijkteam dat voor de jongeren woonachtig in die wijk kijkt of er een voorliggende mogelijkheid is in de wijk. Als dat niet zo is dan wordt de casus besproken met WIJ.K en tevens besloten of een samenwerkende zorgaanbieder in de wijk deze casus kan oppakken. Dit is een wijkaanbod met een “plusje”. Vanuit WIJ.K kan ook al een contact richting thuis ontstaan.

Als er in deze fase hulp van externen nodig is dan zal de jeugd-expert steeds eerst kijken wat vanuit SMW mogelijk is. Als er aanvullende expertise noodzakelijk wordt geacht, wordt er naar schil 4 opgeschaald.

Schil 4: De ondersteuning met externen en coach

De opschaling naar schil 4 wordt alleen gezet als blijkt dat ouders/leerling, het eigen team, inclusief de jeugd-expert, deze stap noodzakelijk achten.

Voorbeelden van acties die uitgezet kunnen worden:

- Inbrengen bij de “eigen” jeugdconsulent van de gemeente. De jeugdconsulent is wekelijks op de school en heeft wekelijks op de dinsdag om 11.15 uur overleg met de ondersteuning.
- Inbrengen bij MT (multidisciplinair team). ET = Expertiseteam. Dit is het voormalig RTO. Hier sluit ook de jeugdarts aan.
- Schuldsanering, gezinscoach, etc..

De ondersteuning en de coach zullen in nauw contact staan met de externen en er zal samen een plan van aanpak worden opgesteld.

Wie zijn de ondersteuners op Het Martin Buber?

Op Het Martin Buber zijn de onderstaande professionals werkzaam als ondersteuner. Dit team brengt de de basisondersteuning op de school in kaart, biedt ondersteuning aan de leerlingen op school en coacht de stamgroepcoach/vakdocenten/coaches.

Op de school is er ten behoeve van de basiszorg momenteel aan ondersteuning aanwezig:

- Schoolmaatschappelijk werk (7 uur).
- 1FTE ondersteuning per kernteam.
- Jeugdhulpconsulent van de gemeente. (35 minuten per week adviserend)

Basiszorgoverstijgend is er echter meer nodig dan dat wat de school zelf aan basisexpertise heeft. Deze noodzakelijke “plus” en die noodzakelijke “expertise” beschrijven we hieronder.

Wat is de extra behoefte van Het Martin Buber

De behoefte aan extra Basisondersteuning noemen we ‘plus’. Wat bedoelen wij hier eigenlijk mee? Is dit iets wat de school kan bieden of hebben we hier een jeugd-expert nodig?

De Basisondersteuning voorziet tot een bepaald niveau in de (noodzakelijke) behoefte.

Echter: er is vaak meer nodig. Daarom heeft de school dringend behoefte aan een jeugd-expert die ervaring heeft binnen de jeugdhulp, die expertise heeft op het gebied van systemisch denken, maar ook individueel sterk is. Daarnaast is deze jeugd-expert iemand

die naast de docenten/(stamgroep)coaches en ondersteuner kan staan. Met als doel om hen te ondersteunen (en in hun kracht zetten) in de signalering en, indien nodig, de juiste (zorg)wegen te bewandelen. Iemand die een brede foto van een groep of van een individu kan maken. Waar houdt deze jeugd-expert zich mee bezig:

- De jeugd-expert is **niet** de veredelde assistent. De jeugd-expert is ook geen allesweter- en kunner, maar moet een goede overview hebben van wat er speelt rondom de leerling.
- Observaties en verslaglegging van (nieuwe) leerlingen die opvallend gedrag vertonen. Overleg hierover met de coaches en ondersteuning, meedenken over mogelijkheden en aanpak binnen de stamgroep, deelname aan oudergesprekken (huisbezoek mogelijkheid).
- Activiteiten met kleine groepjes leerlingen gericht op verbeteren werk-en luisterhouding, rustig gedrag in de klas stimuleren, stimuleren samenspel en oefenen met de juiste taal te spreken. E.e.a vooral gericht op sociaal-emotioneel welbevinden zowel op school als thuis.
- Gezinnen bespreken waarvan al bekend is dat er hulpverlening betrokken is, afstemmen met de betreffende hulpverleners.
- Inzet van programma's zoals emotie-regulatie en 'mindset' kaarten, diverse werkboekjes rondom (v)echtscheiding en verbeteren zelfvertrouwen en bv ervarend leren opdrachten rondom samenwerking en communicatie.
- Aansluiten bij knooppuntoverleg.
- Aansluiten bij terugkoppelgesprekken van externen met school, denk aan Care4kids, LionArons, etc..
- Aansluiten bij pedagogisch overleg met ondersteuning, schoolmaatschappelijk werk, schoolarts etc..
- Ondersteunen van coaches bij invullen vragenlijsten (bv. Bij diagnostisch onderzoek)
- Observaties op de leerpleinen of de stamgroepen.
- Begeleiding van leerlingen die op het gebied van gedrag extra ondersteuning nodig hebben. In de vorm van gesprekje, begeleidde activiteiten individueel, begeleidde activiteiten in kleine groepjes.
- Aanwezigheid op school 40 weken, 20 uur per week, elke dag aanwezig.

Tot slot: Deze jeugd-expert heeft ook expertise mbt schil 4 van het schillenmodel. Dit is de schil waarbij normaal gesproken wordt opgeschaald naar externe partijen die via de jeugdhulp een beschikking krijgen om zorg te bieden. Op het moment dat de jeugd-expert samen met het team van Het Martin Buber kan voorkomen dat er moet worden opgeschaald naar deze dure jeugdhulp dan is dit een directe besparing voor de gemeente (in geld) en voor het kind omdat het kind uit de externe hulpverlening blijft en het kind geholpen wordt binnen de eigen vertrouwde omgeving.

Leerlingen die ondersteuning nodig hebben per stamgroep:

In een Excell bestand die als bijlage is toegevoegd hebben wij per stamgroep (klas) beschreven welke **55 kinderen** (anoniem) momenteel problemen ervaren. Deze problemen zijn zeer divers. Op het gebied van gedrag zien wij veel problematiek. Deze gedragsproblematiek hebben wij in 3 secties beschreven:

Lage impulscontrole: moeite met het beheersen van hun impulsen, vertoont gedragingen die ongepast zijn of niet afgestemd op de situatie, zoals roekeloosheid, agressie, of het nemen van ondoordachte beslissingen.

Gebrek aan structuur en discipline: Het ontbreken van duidelijke regels en verwachtingen leiden tot verwarring en moeilijkheden in het reguleren van eigen gedrag. Dit kan zich uiten in uitstelgedrag, ongeorganiseerd werken, of het overtreden van sociale normen.

Onvoldoende sociale vaardigheden: Het ontbreken van vaardigheden zoals luisteren, empathie, of samenwerken.

Verder zien wij op school meerdere kinderen met psychische en/of psychiatrische problemen, kinderen met suicidegedachten, kinderen met Autisme, ADD, ADHD, hoog IQ. Ook is er sprake van armoede.

Het is niet eenvoudig om voor elk kind aan te geven wat er individueel nodig is. Daarom is het wellicht beter om zaken om te draaien.

Stel: je gaat ervan uit dat er voor al deze 55 kinderen een begeleidings- of behandelarrangement moete worden ingezet.

Uitgaande van een laag arrangement gerekend, zou dat $55 \times \text{€ } 5.714,89$ (gemiddeld) = € 314.318,95 kosten.

We gaan dan uit van een laag arrangement Begeleiding Individueel.

Door de inzet van de expert van XONAR zou er bij (minimaal) 25 van de beschreven jongeren worden voorkomen dat een arrangement ingezet zou moeten worden. Ervan uitgaande dat dit laag-lang arrangementen zijn, kan er € 142.872,25 'bespaard' worden.

De inzet van een expert van Xonar kost (uitgaande van 20 uur per week voor de duur van 40 weken): € 82.000.

De daadwerkelijke investering voor de gemeente is dan geen € 82.000 per jaar maar € 142.872,25 minus € 82.000 = € 60.872,25 extra besparing.

Een investering met veel voordelen:

- ***Zichtbaarheid en toegankelijkheid:***
Doordat de jeugd-expert van XONAR meerdere uren per week aanwezig is op school, is hij/zij zichtbaar en daarmee beter toegankelijk.
- ***Laagdrempelige inzet:***
Het is voor de jeugd-expert mogelijk om jongeren op een laagdrempelige manier te begeleiden of met jongeren in gesprek te gaan. Ditzelfde geldt voor ouders. In plaats van een heel traject in de thuissituatie in te zetten, kunnen ze uitgenodigd worden op school of gaat de jeugd-expert een keer naar de thuissituatie en kan het zo zijn dat ouders al geholpen zijn met een aantal praktische adviezen en/of doorverwijzingen waar ouders niet vanaf wisten.
- ***Doordat meerdere jongeren dezelfde hulpvragen hebben*** (bv. structuur aanbrengen, sociale vaardigheden), zou je ze ook samen kunnen pakken en een aanbod kunnen creëren, waarbij ze met en van elkaar kunnen leren. Voorbeelden zijn sociaal vaardige trainingen, gedragstrainingen etc..
- ***De jeugd-expert van XONAR is iemand met ervaring in de jeugdhulpverlening.*** Dit betekent dat deze persoon verschillende methodieken in zijn/haar rugzak heeft en daarnaast een goede kennis heeft van de sociale kaart, waardoor mogelijk de juiste hulp snel op de juiste plek is.

De organisatie Xonar heeft brede expertise in huis en heeft HBO geschoolde jeugd-experts die op Het Martin Buber werkzaam zijn. Uiteraard is het de bedoeling om 1 vertrouwelijke jeugd-expert binnen de school te hebben.

- *De medewerkers leren van de jeugd-expert.* Doordat de jeugd-expert 20 uur op school is kan de expert de docenten van Het Martin Buber coachen en tips en adviezen meegeven.
- *De investering verdient zich terug.* Zoals aangegeven zal deze werkwijze ervoor zorgen dat er een groot aantal arrangementen minder afgegeven hoeven te worden. Dit kan omdat de jeugd-expert van Xonar zelf een aantal begeleidings en behandelingstaken op zich neemt. De investering gaat ervoor zorgen dat deze zich ruim terug verdient.

Geacht College,

Wij hopen dat u een positief besluit neemt ten aanzien van deze aanvraag voor een jeugd-expert op Het Martin Buber te Kerkrade. Mede door deze invulling kunnen we nog beter ervoor zorgen dat kinderen snel de juiste hulp krijgen.

In afwachting van uw reactie,

Mevr. Marij Dings en Dhr. Bert Schroën,
Directie van Het Martin Buber,